

Från nattdag till monsunregn Vems är vattnet?

Olle Nordberg, 2024-06-28

Agenda

- Vem ansvarar för vilket regn
- Kommunernas olika roller
- Fastighetsägarnas ansvar

Dagvatten/Regnvatten

- Extrema regn
- Sällan förekommande regn (100-årsregn)
- Återkommande regn (20-års regn)
- Vanligt förekommande regn
- Vem har ansvar?

”Kommunen” har många olika roller

- Som VA-huvudman (LAV)
- Som planmyndighet (PBL) även exploatering
- Som tillsynsmyndighet (MB, PBL)
- Som fastighetsägare (Kommunallagen, Förvaltningslagen, Jordabalken m.m.)

De olika lagarna behandlar olika aspekter av VA-hantering och gäller bredvid varandra

Kommunen som planmyndighet

2 § Kommunen ska med en detaljplan pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk ...

För att marken ska anses vara lämplig ska kommunen därför kunna visa att det vid ett genomförande av detaljplanen finns förutsättningar att lösa hanteringen av dagvattnet...

Mark- och miljööverdomstolen P9489-16

...Och hantera översvämningsriskerna

Kommunen som planmyndighet (2)

Konsekvensklass	Årlig sannolikhet för översvämning Sjöar, vattendrag och hav	Årlig sannolikhet för översvämning Skyfall
Ny sammanhållen bebyggelse och samhällsviktig verksamhet	Beräknad högsta nivå/ Beräknat högsta flöde (1/10 000)	1/100
Samhällsfunktioner och bebyggelse av mindre vikt	1/200	1/100
Enklare byggnader, garage, båthus	-	-

https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/lansstyrelsens-tillsyn/tillsynsvagledning_naturolyckor/tillsynsvagledning-oversvamning/riskbedomning/utgangspunkter/

Normal bebyggelse: Klimatkompenserat 100-årsregn.
Samhällsviktiga verksamhet högre krav
Säkerhetsmarginaler?
Nya råd på gång?

Kommunen som VA-Huvudman

§6 Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Finns någon begränsning av VA-huvudmannens skyldigheter att ta emot dagvatten?

”Tyvärr” inte

Inte om bortledning av dagvatten faller under 6§
Vattentjänstlagen

”Någon motsvarande kvalitativ eller kvantitativ begränsning av
huvudmannens tjänster har däremot inte ställts upp för
omhändertagandet av dag- och dränvatten och kylvatten”

Prop 2005/06:78 s 43

Men ansvar för hur mycket det regnar?

13 § Huvudmannen skall för den allmänna va-anläggningen ordna

1. ledningar och andra anordningar för vattenförsörjning till eller avlopp från varje förbindelsepunkt,

2. anordningar för bortledande av vatten som inte sker genom en förbindelsepunkt, och

3. de anordningar som i övrigt behövs för att va-anläggningen skall kunna fylla sitt ändamål och tillgodose **skäliga anspråk på säkerhet**.

Ansvaret för det vanliga

- Nattdagg, skydda mot fukt etc – BBR = Fastighetsägare
- Upp till ca 20års-regn ("P110") – Kommunen (VA-huvudman) om det behöver lösas i större sammanhang
- Upp till 100?-Årsregn vid ny bebyggelse – PBL - (Kommunen som Planmyndighet)

Answaret för det ovanliga

- Nattdagg, skydda mot fukt etc – BBR = Fastighetsägare
- Upp till ca 20års-regn ("P110") – Kommunen (VA-huvudman) om det behöver lösas i större sammanhang
- Upp till 100?-Årsregn vid ny bebyggelse – PBL - (Kommunen som Planmyndighet)

Men större regn?

Så var landar ansvaret?

Vid ny planläggning ska markens lämplighet prövas (PBL)

- Bostadsbebyggelse 100-årsregn
- Känslig bebyggelse mer

Som planmyndighet ansvarig i 10 år (Skadeståndsl 3 kap 2§ + 2§ Preskriptionslagen)

Så alla befintligheter?

Answaret

Vattentjänstplaner

Översiktsplaner

Risk- och
sårbarhetsanalyser

Men största ansvaret:

Fastighetsägarna!

Eller med en annan bild:

Extrema regn

Sällan förekommande regn (100-årsregn)

- Kommunen som planmyndighet i 10 år efter planantagandet. (PBL, SkadeL, Preskriptionslag)

Återkommande regn

- Om det behöver lösas i ett större sammanhang; Kommunen som VA-huvudman (LAV)
- Fastighetsägarna om det inte behöver lösas i ett större sammanhang (BBR, PBL)

Vanligt förekommande regn

- Fastighetsägarna (BBR)

Har du fått blodad tand?

Dagvatten tar ingen hänsyn till administrativa gränser

13 november med Olle Nordberg

"Det är omöjligt", "Det där är ert ansvar, då får ni äga anläggningen", "Vi kan inte", "Vi får inte". Lite tillspetsat kanske men dagvatten ignorerar alla administrativa gränser! Men med rätt tänk kan vi få det mesta att fungera både i juridiken och praktiken.

Vattentjänstlagen i stadsbyggande

27 september med Olle Nordberg

Eller börja med grunderna med Vattentjänstlagen och vad som kan göras med stöd av vad?

Vad tyckte du om dagens webinarium?

Ta gärna 30 sekunder och svara på frågorna i fliken “Polls” under chattfliken.

Tack för dina synpunkter!

Tack för att du deltog på dagens webinarium!

Frågor?

Mejla oss på kursinformation@bginstitute.se